

Joensuun seudun kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelma 1.8.2022 alkaen

Hyvinvointilautakunta 21.06.2022 § 24
207/12.00.01.05/2022

Valmistelija Sivistysjohtaja-rehtori, seutukoordinaattori

Asian tausta Ensimmäinen Joensuun seudun kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelma syntyi vuonna 2015 toteutetussa seudullisessa prosessissa (Seutukesu). Joensuun seudun kuntien (Iломantsi, Joensuu, Juuka, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi) yhteinen ohjelma oli voimassa elokuusta 2016 vuoteen 2020. Sen käytäntöjä on osin jatkettu myös vuoden 2020 jälkeen. Joensuun seudun yhteinen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma sekä varhaiskasvatussuunnitelma ovat käytännön esimerkkejä tämän toimintaohjelman toteutuksesta. Suunnitelman tavoitteena oli jatkaa opetussuunnitelmatyön yhteydessä syventynyttä seudullista yhteistyötä ja tunnistaa ne asiat, joista yhteisesti sopimalla varmistetaan seudullisesti yhtenäinen ja laadukas varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus.

Toimintaohjelman arvioinnin yhteydessä v. 2020 todettiin, että seudullinen yhteistyö parantaa ja yhtenäistää kasvatuksen ja opetuksen laatua sekä lisää yhdenvertaisuutta. Samalla päätettiin päivittää toimintaohjelma, muuttaa sen muotoa ja sisältöä sekä ohjausjärjestelmää paremmin käytännön kasvatus- ja opetustyötä palvelevaksi. Kehittämiskohteita kartoitettiin keväällä 2021 kyselyllä, joka lähetettiin kaikkien seudun kuntien varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukioiden henkilöstölle, päiväkodin johtajille ja rehtoreille sekä kouluilla työskentelevälle Siun sotien henkilöstölle. Toimintaohjelmaan kirjatut kehittämiskohteet on valittu kyselyn tulosten perusteella.

Toimintaohjelman päivittämistä ovat johtaneet seudun kuntien sivistys- ja hyvinvointijohtajat. Tämän lisäksi perustettiin työryhmä, jossa on jäseniä eri kunnista ja eri koulutusasteilta, hallinnosta sekä Siun sotien sosiaali- ja terveyspalveluista. Heinäveden kunta on siirtynyt Pohjois-Karjalan maakuntaan 1.1.2021 alkaen. Tämän toimintaohjelmatyöryhmän tehtävänä on jatkossa suunnitella ja arvioida kehittämistyötä sekä sen toteutumista ja vaikuttavuutta.

Seudun kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelman toteutumisesta ja arvioinnista vastaa seudun sivistys- ja hyvinvointijohtajien ryhmä. He vastaavat tiedottamisesta, ohjelman jalkauttamisesta ja tarvittavien toimenpiteiden toteutumisesta omassa kunnassaan. Luottamushenkilöt tekevät tarvittavat päätökset sivistys- ja hyvinvointijohtajien esittelyn perusteella. Seudulliset työryhmät toimivat sivistys- ja hyvinvointijohtajien ohjeistuksen mukaisesti ja edesauttavat toimintaohjelman toteutumista. Toimintaohjelma arvioidaan ja päivitetään lukuvuosittain. Toimintaohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen hankitaan rahoitusta eri rahoituslähteistä ja osa katetaan omalla rahoituksella. Mahdollinen kuntien omavastuuosuus jaetaan aiemman käytännön mukaisesti siten, että Joensuun osuus on puolet (50 %) ja muiden kuntien osuus on puolet (50 %).

Kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelman kehittämisaikavälit ovat toimintakulttuuri, pedagogiikka sekä kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin tuki.

Lukuvuoden 2022–2023 tavoitteet ja toimenpiteet:

Toimintakulttuuri

Tavoite: Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen

Toimenpiteet:

- Seudullisten vertaisverkostojen luominen, kehittäminen ja ylläpitäminen (esim. johtamisen vertaisverkoston teemat: henkilöstön osallistaminen ja sitouttaminen toimintaan, johtamisen kehittäminen, työyhteisön tukeminen ja työnohjaus, huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen)
- Seudullisten vertaisverkostojen ja työryhmien tapaamisten vuosikellon rakentaminen

Tavoite: Yhtenäinen kasvun- ja opinpolku

Toimenpiteet:

- Seudullisen monialaisen yhteistyön vahvistaminen
- Tiedottamisen ja tiedonsiirron käytänteiden kehittäminen

Tavoite: Yhdenvertainen ja vahvuusperustainen varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus

Toimenpiteet:

- Seudullisen täydennyskoulutuksen käytänteiden tarkentaminen ja vuosikellon rakentaminen
- Esiopetuksen vertaisverkoston vakiinnuttaminen

Pedagogiikka

Tavoite: Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen

Toimenpiteet:

- Seudullisesti henkilöstön välisen yhteistyön kehittäminen eri yhteistyömallien kautta (mm. koko koulu ohjaa)
- Osaava opettajien verkoston luominen ja mentoroinnin mahdollistaminen

Tavoite: Yhtenäinen kasvun- ja opinpolku

Toimenpiteet:

- Tiedonsiirron ja nivelvaiheiden käytänteiden kehittäminen ja yhdenmukaistaminen

Tavoite: Laadukas ja yhdenvertainen varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus

Toimenpiteet:

- Jokainen kunta laatii oman kuntakohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman. Jokaisessa kunnassa on oma vasutyöryhmä. Seudullinen vasutyöryhmä kokoontuu käymään läpi vasun eri alueet ja yhdessä pohditaan ja sovitaan seudullisista yhteisistä linjauksista. Seudulliseen vasuryhmään kuuluvat kaikkien kuntien varhaiskasvatusjohtajat ja 1-2 henkilöä kunnan vasuryhmästä, henkilö mahdollisesti vaihtuu käsiteltävän asian mukaan
- Monipuolisten oppimisympäristöjen kehittäminen (esim. tv- opetuskäytön suunnitelman jalkauttaminen)
- Kasvatuksen ja koulutuksen seudullisen ohjausjärjestelmän vuosikellon rakentaminen
- Seudullisen täydennyskoulutuksen käytänteiden tarkentaminen ja vuosikellon rakentaminen
- Opetushallituksen aikataulun mukaisesti 6. vuosiluokan kriteerien valmistelu, seudullisen opetussuunnitelman päivitys ja käyttöönotto (1.8.2023) sekä opettajien kouluttaminen kriteerien käyttöön

Kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin tuki

Tavoite: Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen

Toimenpiteet:

- Seudullisesti palveluohjauksen ja monialaisen yhteistyön kehittäminen Siun soten kanssa

Tavoite: Yhtenäinen opinpolku

Toimenpiteet:

- Seudullisesti laaditaan oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyen yhteiset käytänteet nivelvaiheen ohjaukseen ja tiedonsiirtoon
- Vahvistetaan seudullista/alueellista monialaista yhteistyötä ja kumppanuutta tulevien hyvinvointialueiden kanssa (tiedon saanti alueiden muutosvaiheista), luodaan yhteisiä käytänteitä

Tavoite: Laadukas ja yhdenvertainen varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus

Toimenpiteet:

- Inklusiohankkeiden tulosten jalkauttaminen ja hyvien käytänteiden jakaminen
- Seudullisten vertaisverkostojen luominen, kehittäminen ja ylläpitäminen

Ohjaus- ja arviointi

Tavoite: Seudullisen kehittämistyön yhteinen suunnittelu ja toteutus sekä sujuvat käytänteet eri toimijoiden välillä

Toimenpiteet:

- Käytänteiden luominen seudullisten kehittämishankkeiden hakemiseen ja hallinnointiin
- Tiedonsiirron sujuvoittaminen eri palvelualueiden välillä (vaka-esi-po)
- Kehittämistyön arvioinnin vuosikellon rakentaminen
- **Aikataulu: arviointityö sidotaan yksiköiden toimintaan ja hallintoon** (esim. kuntien strategioiden ja hyvinvointisuunnitelmien sekä koulujen ja varhaiskasvatuksen yksiköiden vuosisuunnitelmien järjestelmällinen hyödyntäminen arviointityössä)
- Valtakunnallisten kyselyjen tulokset (kouluterveyskysely) ja seudulliset kyselyt
- Toimintaohjelmatyöryhmä suunnittelee ja arvioi kehittämistyötä sekä sen toteutumista ja vaikuttavuutta
- Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa arvioidaan seudullisen sähköisen arviointirungon avulla. Tulevaisuudessa mahdollisesti valtakunnallisen Valkea-järjestelmän avulla.
- Kuntakohtaisesti määritetään tarkemmin toimintaohjelman toteutus ja toimintatavat. Tavoitteet, toimenpiteet ja niiden arviointi kirjataan tarvittaessa vuosisuunnitelmaan.

Esittelijä

Sivistysjohtaja-rehtori Leinonen Joonas

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta hyväksyy Joensuun seudun kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelman 1.8.2022 alkaen ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle liitettäväksi uuden kuntastrategian alaohjelmaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

